

دانشگاه علوم پزشکی قزوین

دانشکده پرستاری و مامایی

پایان نامه برای دریافت درجه

کارشناسی ارشد رشته پرستاری مراقبت‌های ویژه

عنوان پایان نامه:

بررسی ارتباط بین ترس از هیپوگلیسمی با کیفیت زندگی در بیماران دیابتی نوع ۲
مراجعه کننده به مرکز آموزشی درمانی ولایت در سال ۱۳۹۶

استاد راهنما:

دکتر لیلی یکه فلاح

اساتید مشاور:

اعظم قربانی

مریم مافی

نگارنده:

فرزانه طالبی

زمستان ۱۳۹۷

چکیده:

زمینه و هدف: ترس از هیپوگلیسمی از بزرگترین موانع دستیابی به کنترل قند خون مناسب در بیماران دیابتی است که تبعیت از درمان‌های مناسب دیابت و کیفیت زندگی بیماران را تحت تأثیر قرار می‌دهد. این مطالعه با هدف بررسی ارتباط بین ترس از هیپوگلیسمی با کیفیت زندگی بیماران دیابتی نوع ۲ انجام گردید.

مواد و روش‌ها: مطالعه حاضر یک مطالعه توصیفی-همبستگی بود که بر روی ۳۶۰ بیمار دیابتی نوع ۲ مراجعه‌کننده به کلینیک غدد بیمارستان ولایت قزوین در سال ۱۳۹۶ انجام گرفت. با استفاده از جدول اعداد تصادفی، ۳۶۰ نفر از ۱۰۰۰ بیمار مراجعه‌کننده که معیارهای ورود به مطالعه (سن بالای ۱۸ سال تا ۶۵ سال و ابتلا به بیماری دیابت نوع ۲) را داشتند، به صورت تصادفی انتخاب و وارد مطالعه شدند. همچنین، خانم‌های باردار، بیماران مبتلا به دیابت نوع ۱ و افرادی که در ۶ هفته گذشته دچار مشکلات روحی حاد یا بیماری خاصی شده بودند از مطالعه خارج شدند. ابزار جمع‌آوری اطلاعات شامل یک چک‌لیست اطلاعات فردی، اجتماعی و بالینی، پرسشنامه‌های ترس از هیپوگلیسمی و کیفیت زندگی بیماران دیابتی بود. تجزیه و تحلیل آماری با استفاده از آمار توصیفی (میانگین، انحراف معیار، فراوانی و درصد فراوانی) و استنباطی (آزمون تی تست، آنالیز واریانس یک طرفه، همبستگی پیرسون و رگرسیون خطی) توسط نرم افزار SPSS نسخه ۲۴ انجام شد.

یافته‌ها: در این مطالعه، اکثریت واحدهای مورد پژوهش، زنان ۲۳۵ نفر (۶۵٪/۳) و افراد تحت درمان با قرص‌های خوراکی ضد دیابت ۱۵۳ نفر (۴۲٪/۵) بودند. همچنین، بیشتر افراد ۳۱۱ نفر (۸۶٪/۵) دچار عوارض دیابت شده بودند. در این مطالعه، میانگین نمره کیفیت زندگی در بیماران تحت درمان با انسولین $42/8 \pm 9/6$ و در بیماران تحت درمان با قرص $46/4 \pm 7/8$ بود. میانگین نمره ترس از هیپوگلیسمی در بیماران تحت درمان با انسولین $26/1 \pm 10/5$ و در بیماران تحت درمان با قرص $18/9 \pm 11/9$ بود. در این مطالعه، بین ترس از هیپوگلیسمی و کیفیت زندگی ارتباط معنی‌دار و معکوسی یافت شد ($r = -0/46$ و $p < 0/001$). علاوه بر این، نتایج مدل رگرسیون خطی حاکی از آن بود که عواملی چون ترس از هیپوگلیسمی ($p < 0/001$ و $\beta = -0/43$)، نوع درمان ($p = 0/03$ و $\beta = 0/03$)، سن بیماران ($p = 0/015$ و $\beta = 0/14$)، جنسیت بیماران ($p = 0/05$ و $\beta = 0/09$) و میزان تحصیلات بیماران ($p = 0/03$ و $\beta = 0/11$)، به طور معنی‌داری بر کیفیت زندگی بیماران دیابتی نوع ۲ تأثیر داشتند. نتایج این آزمون همچنین نشان داد که عواملی چون نوع درمان ($p < 0/001$)، جنسیت بیماران ($p = 0/05$) به طور معنی‌داری بر ترس از هیپوگلیسمی بیماران دیابتی تأثیر داشتند.

نتیجه‌گیری: ترس از هیپوگلیسمی با کیفیت زندگی بیماران دیابتی ارتباط معکوس و معنی‌داری دارد. براین اساس، پیشنهاد می‌گردد که آموزش بیماران پیش از شروع درمان با انسولین در ارتباط با نحوه عملکرد و تزریق انسولین و نحوه مدیریت فعالیت‌ها در بیماران در اولویت قرار گیرد. انجام مطالعات مداخله‌ای با حجم نمونه بیشتر در جهت اداره این ترس در این بیماران توصیه می‌شود.

کلیدواژه‌ها: ترس از هیپوگلیسمی، کیفیت زندگی، دیابت نوع ۲

**Qazvin University of Medical Sciences
School of Nursing and Midwifery**

Thesis submitted to achieve the Degree of M.Sc.
In Critical Care Nursing

**The relationship between fear of hypoglycemia and
quality of life in patients with type 2 diabetes attending to
Velayat teaching hospital in 2017**

Under supervision of:

Dr. Leili YekeFallah

Advisors:

**Azam Ghorbani
Maryam Mafi**

By:

Farzaneh Talebi

Winter, 2019

Abstract:

Background and Objectives: Hypoglycemia fear is one of the biggest obstacles to achieving proper blood glucose control in diabetic patients, which have an impact on the proper ways of treating diabetes and patients' quality of life. The aim of this study was to investigate the relationship between hypoglycemia fear and quality of life in patients with type 2 diabetes.

Methods: The present study was a descriptive-correlational study which was conducted on 360 patients with 2 diabetes referred to endocrinology clinic of Velayat hospital in 2017. 360 patients from 1000 patients who had the inclusion criteria (aged above 18 and under 65 years old with type 2 diabetes) were randomly selected and entered into the study by using random number table. Also, pregnant women, type 1 diabetic patients, and those who have had acute mental disorders or specific diseases in the past six weeks were excluded. The data collection instruments included a personal, social and clinical checklist, Hypoglycemia Fear Survey and Diabetes Quality of Life. The collected data were analyzed using descriptive (mean, standard deviation, frequency and percentage frequency) and inferential (t-test, one-way ANOVA, Pearson correlation test and linear regression) statistics by SPSS-24.

Findings: In the present study, the majority of the participants ($n=235$, 65.3%) were women and 153 of them (42.5%) receiving oral antidiabetic drugs. Also, 311 patients (86.5%) have suffered from diabetes complications. In this study, the mean score of quality of life in patients treated with insulin were 42.8 ± 9.6 and 46.4 ± 7 , respectively. The mean score of hypoglycemia fear in patients treated with insulin and oral antidiabetic drugs were 26.1 ± 10.5 and 18.9 ± 11.9 , respectively. In this study, there was a significant and inverse relationship between hypoglycemia fear and quality of life ($r=-0.46$, $p<0.001$). In addition, the results of linear regression model indicated that factors such as hypoglycemia fear ($p<0.001$ and $\beta=0.43$), type of treatment ($p=0.03$, $\beta=0.03$), age ($p=0.015$, $\beta=0.41$), gender ($p=0.05$, $\beta=0.09$) and education level ($p=0.03$, $\beta=0.11$) had a significant impact on the quality of life in patients with type 2 diabetes. The results of this test also showed that factors such as type of treatment ($p<0.001$) and gender ($p=0.05$) had a significant effect on the hypoglycemia fear in patients with type 2 diabetes.

Conclusion: There is a significant and inverse relationship between fear of hypoglycemia in diabetic patients. Based on this, it is suggested that educating the patients about the action of the insulin and how to inject it, and how to manage the activities in patients should be prioritized. More interventional studies with a larger sample size are recommended to manage this fear in these patients.

Key words: fear of hypoglycemia, quality of life, type-2 diabetes